

Fagsamling Mortsund 15. april 2008

Prioriterer sterkt å delta når det er snakk om utdanning og kompetanseheving i maritime næringer.

Det er fordi at jeg er overbevist om at vi har et langt større potensial enn vi i dag greier å få ut. På de fleste nivå.

For meg handler utdanning og kompetanse ikke bare om det rent faglige. Den skal også ha som funksjon i forhold til å forme samfunnet vi lever i.

Jeg tror at framtida til de maritime næringer ligger i evnen til å forvalte de ressursene vi rår over ut fra ei overordnet målsetning om et optimalt langtidsutbytte, både økonomisk og samfunnsmessig.

- Å forstå at de to tingene henger tett sammen.

For å klare dette trenger vi å utdanne personell til alle deler, og til alle funksjoner. Fra storpolitikk på stortinget til mannskap på fiskebåten.

Min påstand er at vi i dag er så fokusert på å regulere de forskjellige aktørene i forhold til hverandre at vi glemmer å forvalte.

At kystlinjen, havet og de mulighetene dette gir er unikt ser vi tydeligere og tydeligere i forhold til en økende arealkonflikt mellom forskjellige næringer.

- Vi har en Oljenæring som etter mange år i Nordsjøen har satt fokus på Barentshavet, Lofoten og Vesterålen og dermed noen av våre viktigste gyte og oppvekstområder for norsk fisk. Det er også noen av våre viktigste områder for havbruk.
- Vi har en Reiselivsnæring som stadig øker i omfang, og hvor opplevelsesturisme langs kysten øker sterkt.
- Vi har også forholdet mellom tradisjonell fiskerinæring i forhold til havbruksnæringen. Med vekst i både volum og antall arter i oppdrettsnæringen ser vi i enkelte områder et økende konfliktnivå.
- Vi har økende konflikter innenfor fiskerinæringen i forhold til fangstfelt, fartøystørrelse og redskap.
- Vi har det siste året hatt flere alvorlige hendelser med kollisjoner, og nesten kollisjoner mellom fartøy langs kysten. Særlig har det vært mange situasjoner mellom små, og store fartøy. Dessverre kan det virke som mangel på respekt, og til dels sløvskap ofte er årsaken til at disse tingene oppstår. Det må det gjøres noe med

Dette fører til at vi drar i forskjellig retning.

En av de store utfordringene langs kysten vil være å avklare og løse slike forhold.

- I enkelte områder må det aksepteres at det ikke er mulig å ha sameksistens. Og det må aksepteres at eksisterende næringer ikke uten videre kan fortrenses. På andre områder så handler det trolig mest om å være i stand til å se mulighetene.
- Allikevel så må vi være klar over at aktivitet på og langs kysten er en avgjørende faktor for å opprettholde et bosetningsmønster, og en infrastruktur så gjør det mulig å utnytte våre naturgitte fortrinn på den best mulige måten.

Særlig det siste er viktigere enn man kan få inntrykk av. Det er ellers i verden ingen selvfølge at vi har levende lokalsamfunn i sånn nærhet til naturressursene og sjøarealene. Dette gir oss enorme fordeler i forhold til mottak, videreføring og logistikk i forhold til raske leveranser i et krevende marked. Tar vi ikke vare på dette så kan det koste oss dyrt.

- Det handler i stor grad om at de beslutninger som ligger i bunnen baserer seg på flere ting enn det enkelte selskaps økonomiske makt.

Her har utdanningsinstitusjonene et overhengende ansvar i forhold til å skape en helhetstenkning som på sikt trolig vil være det eneste bærekraftige.

Vi opplever at samfunnet i stadig raskere tempo stiller krav til næringsmiddelindustrien. Dette påvirker alle ledd.

- Miljøvern, matvaresikkerhet og bærekraft bli en større og større del av hverdagen. Det stiller stadig sterkere krav til kvalifisert og dokumentert kompetanse.
- Dessverre ligger fiskerinasjonen Norge etter på mange av disse områdene. Vi sliter med å få utdannet tilstrekkelig personell og vi sliter til dels med å få næringen til å ta utviklingen på alvor.
- Med de fortrinnene vi har bør vi ikke være redd for den utviklingen vi ser. Vi bør ha alle muligheter til å gjøre utviklingen til en fordel både i forhold til generell status i de maritime næringen og i forhold til det markedet som til slutt skal kjøpe våre produkter.

Personlig ser jeg en stor fare i at vi i stedet for å være premissleverandør innenfor disse områdene inntar en forsvarsposisjon. Det kan føre til at andre legger kriteriene for oss.

- Som eksempel vil jeg nevne den pågående prosessen med miljømerking av norske fiskerier. Her er vi i ferd med å la utenlandske kommersielle selskap styre markedsadgangen for norsk fisk.

I dagens arbeidsmarked så er det vanskelig å få de beste folkene.

- **Ofte når vi snakker om å rekruttere inn i marin sektor så har vi et fokus på lønnsomhet, på gode arbeidsordninger og karrieremuligheter. Personlig så tror jeg at vi ofte glemmer det eneste argumentet hvor ingen kan konkurrere med oss.**
- **Interesse.**

Å være i stand til å dyrke interesse som drivkraft vil gi hver enkelt et fortrinn som betyr enormt både for dem som næringsutøvere, på et eller annet trinn i næringen, og ikke minst for å øke statusen til fiskerinæringen generelt.

Det vil også gjøre at man ikke glemmer forutsetningen for en framtid innenfor de maritime næringene. At vi tar vare på og forvalter naturen på en måte som gjør det mulig å høste og opprettholde den unike produksjonen som den gir, og kan gi i generasjoner.

Framfor alt så vil det gi næringsutøvere som blir knyttet til næringen gjennom yrkeskarrieren.